

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM ZA ODRASLE

RAČUNALNIŠKA PISMENOST ZA ODRASLE

Ljubljana, 2023

Javno veljavni program za odrasle Računalniška pismenost za odrasle (RPO)

Leto nastanka programa: 2004¹
Leto prenove programa: 2011
Leto zadnje revizije programa: 2014
Leto posodobitve programa: 2023²

Načrtovalci programa³: mag. Estera Možina (ACS), Darij Olenik (LU Koper), Gregor Sepaher (RIC Novo Mesto), Tomislav Viher (Gimnazija Lava), dr. Petra Javrh (ACS) in dr. Tina Kompare Jampani (ACS).

Recenzija: dr. Jože Gričar, dr. Marko Radovan

Jezikovni pregled: Alenka Štrukelj

Izdal: Andragoški center Slovenije

Zanj: dr. Nataša Potočnik

Leto izdaje: 2023

Elektronska izdaja: spletna stran <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/izobrazevalni-program-za-odrasle-rpo/>

¹ Besedilo prvotnega programa je sprejel Stokovni svet Republike Slovenije za izobraževanje odraslih na 31. seji, ki je potekala 16. 11. 2004. Pravilnik o izobraževalnem programu je bil objavljen v Ur. l. RS, št. 54, dne, 3. 6. 2005. Pravilnik o smeri izobrazbe učiteljev v izobraževalnem programu Računalniška pismenost za odrasle je bil objavljen v Ur. l. RS, št. 54/05. MIZŠ je izdalo novi Pravilnik o izobrazbi učiteljev in drugih strokovnih delavcev v izobraževalnem programu za odrasle RPO, Ur. l. RS št. 0070-111/2021, z dne 29. 06. 2022.

² Besedilo posodobljenega programa je obravnaval Stokovni svet za izobraževanje odraslih, na 119. seji Stokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih, ki je potekala 15.11.2023. MVI je izdalo Odredbo o sprejemu izobraževalnega programa za odrasle Računalniška pismenost za odrasle (RPO), Ur. l. RS, št. 125/2023, z dne 13.12.2023.

³ Prvotno verzijo programa iz leta 2004 so sestavili: Metka Svetina (ACS), Alenka Grželj, (LU Koper), Darij Olenik (LU Koper), dr. Marko Radovan (ACS). Prenovo programa so leta 2011 in 2014 opravili: dr. Petra Javrh (ACS), mag. Estera Možina (ACS), Manuel Kuran (ACS) in Metka Svetina, zunanja sodelavka. Posodobitev programa so leta 2022 opravili: mag. Estera Možina, (ACS), Darij Olenik (LU Koper), Tomislav Viher (Gimnazija Lava), Gregor Sepaher (RIC Novo Mesto), Rok Trdan (Cene Štupar Ljubljana), dr. Petra Javrh (ACS) in dr. Tina Kompare Jampani (ACS).

KAZALO

1. IME PROGRAMA.....	4
2. NAMEN PROGRAMA	4
3. CILJNA SKUPINA	9
4. CILJI IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA.....	9
5. KATALOG ZNANJA OZIROMA VSEBINA PROGRAMA	10
5.1 Struktura in vsebinska zasnova programa	10
5.2. Katalog znanja.....	12
6. TRAJANJE IZOBRAŽEVANJA	23
7. IZPITNI KATALOG OZIROMA DRUGI NAČINI PREVERJANJA ZNANJA	23
8. POGOJI ZA VKLJUČITEV	24
9. POGOJI ZA NAPREDOVANJE IN DOKONČANJE PROGRAMA.....	24
8.2 Pogoji za napredovanje.....	24
8.3 Pogoji za dokončanje	24
10. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA	25
10.3. Časovna razporeditev vsebin in obseg obveznih oblik izobraževalnega dela.....	25
10.4. Didaktično metodična in druga navodila za izpeljavo programa.....	25
11. ZNANJE IN USPOSOBLJENOST STROKOVNIH DELAVCEV	26
12. POTRDILO O USPOSABLJANJU.....	27
Priloga 1: Reference sestavljalcev programa	28
Priloga 2: Viri in literatura za izvedbo programa.....	30

1. IME PROGRAMA

Računalniška pismenost za odrasle (krajše RPO) je javnoveljavni izobraževalni program za odrasle za pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti (16. člen ZOI-1). Po njem se ne pridobi javnoveljavna izobrazba (15. člen ZOI-1).⁴

2. NAMEN PROGRAMA

Temeljni namen programa Računalniška pismenost za odrasle (v nadaljevanju RPO) je popularizirati in spodbuditi splošno računalniško pismenost med odraslimi, ki je nujen predpogoj za dejavno sodelovanje v sodobni družbi, ne glede na starost ali doseženo izobrazbo in delovni položaj. Program zagotavlja osnovno računalniško usposabljanje za odrasle, v katerem se naučijo kar najboljše uporabljati osebni računalnik in spoznajo prednosti njegove uporabe. Pričujoči javnoveljavni program nadomešča prvotni javnoveljavni program Računalniška pismenost za odrasle iz leta 2004.

Z izrazom »računalniška pismenost« v programu označujemo znanje in spretnosti posameznika, ki odraslemu omogočajo, da: spozna različne digitalne tehnologije in orodja ter razume način njihovega delovanja; pozna možnosti in uporabnost različnih digitalnih tehnologij in orodij za reševanje vsakodnevnih izzivov; uporablja digitalne tehnologije in orodja, da se lažje vključuje v okolje in razume nenehne spremembe.

V okviru programa RPO »računalniška pismenost« pomeni poznavanje možnosti uporabe digitalne tehnologije za vsakodnevne potrebe in tudi za delo. Obsega tri vsebinska področja, ki so v programu RPO podrobneje opredeljena s cilji in katalogom znanj. To so: temeljne računalniške spretnosti, računalnik kot orodje za komunikacijo, informiranost in učenje ter pametne naprave in delovanje v digitalni pokrajini. Program razvija osnovne oziroma temeljne računalniške spretnosti ter omogoča vpogled v temeljno vedenje o digitalni pokrajini. Udeleženci programa RPO napredujejo v veščinah uporabe računalnika in nadgrajujejo znanje, pridobljeno v drugih programih oziroma s priložnostnim učenjem.

Pojasniti je treba polje znanja in spretnosti, ki ga opredeljujemo z izrazom »računalniška pismenost«, in polje znanja in spretnosti »digitalne pismenosti« kot ključne kompetence (oz. zmožnosti). Digitalna pismenost skladno z najpomembnejšimi evropskimi dokumenti za to področje pomeni poznavanje možnosti uporabe digitalnih tehnologij za vsakodnevne potrebe ljudi, pa tudi temeljno znanje informacijsko-komunikacijske tehnologije in uporabe računalnikov. Skladno z opredelitvijo v Evropskem okviru ključnih kompetenc⁵ in Evropskim okvirom digitalnih kompetenc (DigComp 2.1)⁶ digitalna pismenost sestavlja pet področij (informacije in podatkovna pismenost, komunikacija in sodelovanje, ustvarjanje digitalnih vsebin, varnost ter reševanje problemov), vendar se bo glede na hiter napredek ta razvrstitev zagotovo še spreminjala. Zelo pomemben del te temeljne zmožnosti je prepoznavanje družbenih medijev, umetne inteligence, robotov, virtualne resničnosti, varnosti in spletnega bontona. Znanje in spretnosti na področju računalniške pismenosti so vstopnica za razumevanje digitalnih tehnologij in za samostojno delovanje in tudi napredovanje v digitalni pokrajini.

Razumevanje digitalne in računalniške pismenosti je skladno z njihovo opredelitvijo v Zakonu o spodbujanju digitalne vključenosti (2022), po katerem se »digitalne kompetence nanašajo na sposobnost posameznika, da kompetentno in varno uporablja ter soustvarja digitalne tehnologije, rešitve ter storitve«. Vsebina posodobljenega programa RPO je v veliki meri skladna z opredelitvijo osnovnih digitalnih kompetenc v omenjenem zakonu, ki jih opredeli kot »kompetence za uporabo digitalnih tehnologij in storitev za vsakodnevne potrebe, ki vključujejo varno uporabo računalniške opreme, spletnih brskalnikov in elektronske pošte, osnovno upravljanje vsebin in datotek ter njihovo deljenje, znanja osnovnega digitalnega

³ Zakon o izobraževanju odraslih – ZOI-1, Uradni list RS 6/2018, veljaven z dnem 16. 1. 2018.

⁵ Priporočilo Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (2018/C 189/01). Dostopno na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=NL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=NL).

⁶ Glej Evropski okvir digitalnih kompetenc za državljanke, 2016. Dostopno na: <https://www.zrss.si/pdf/digcomp-2-1-okvir-digitalnihkompetenc.pdf>.

komuniciranja (na primer avdio-video klic), uporabo digitalnega podpisa in elektronske identitete ter zmožnost digitalne interakcije z zasebnimi in javnimi organizacijami (spletno bančništvo, e-storitve javne uprave in javnega sektorja, spletna trgovina in podobno)« (člen 3, opredelitev izrazov).

Nacionalna evalvacija prvotnega programa RPO, ki je potekala med leti 2009–2010, je ugotovila, da se temeljni cilji programa – popularizacija in spodbujanje splošne računalniške pismenosti med odraslimi, omogočanje kar najboljše uporabe osebnega računalnika in spoznavanje prednosti njegove uporabe ter nudenje osnovnega računalniškega usposabljanja, ki omogoča aktivno vlogo v informacijski družbi, vsem ne glede na starost ali doseženo izobrazbo – dobro uresničujejo. Udeleženci so v veliki večini (98 %) ocenili, da jim je program pomagal pri odpravljanju težav z informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami v vsakdanjem življenju. Potrdili so, da so s programom dejansko razvili številne veščine, ki spadajo v omenjeno skupino e-spretnosti. Posredni učinek programa pa je tudi razvijanje socialnih kompetenc, kar se odraža v večji samozavesti in bolj avtonomnem delovanju udeležencev usposabljanja v vsakdanjem življenju.

Rezultati nacionalne evalvacije so tudi pokazali, da je program vsebinsko sicer ustrezno zasnovan, da pa bi bilo treba več pozornosti ter predvidenega časa v programu nameniti razvijanju in osvajanju spretnosti odraslih za uporabo spleta in elektronske pošte. Raba računalnika in novih tehnologij v vsakodnevnem življenju postaja čedalje bolj kompleksna in zaznamuje čedalje več področij socialnega in poklicnega delovanja vsakega posameznika. Sodobno življenje je prepredeno s številnimi večpredstavnimi sporočili, zato je obvladovanje računalnika, kot orodja za komunikacijo, postalo eno tistih znanj, brez katerega posameznik v sedanjih družbi ne more uspešno delovati ne glede na to, koliko je star. V prenovljenem programu se zato tem vsebinam namenja več pozornosti (npr. več časa je namenjenega uporabi pametnih telefonov, tablic, znanju s področja digitalne fotografije ipd.). Seveda pa uporaba interneta in drugih računalniških komunikacijskih orodij in aplikacij ni mogoča brez obvladovanja temeljnih računalniških spretnosti, npr. poznavanja tipkovnice, miške in ustvarjanja besedila v elektronskem mediju. Zaradi hitrega spreminjanja tehnologij in vsebin, povezanih z novimi tehnologijami, so učitelji tudi v programih temeljnega računalniškega opismenjevanja odraslih prisiljeni nenehno posodabljati vsebine usposabljanj. Če teh posodobitev ni, odrasli udeleženci doživljajo program oz. njegovo vsebino kot zastarelo.

Posodobljeni program RPO sledi slovenskemu modelu razvoja temeljnih zmožnosti, ki se je v slovenski andragoški praksi postopoma razvijal zadnjih 20 let. Temelji na izobraževalnih potrebah in interesih različnih ciljnih skupin. Za vključitev ustreznih pripadnikov ranljive skupine v program je ključna t. i. vstopna motivacija. Ta v programu RPO še posebej izhaja iz aktualnih potreb posameznika. Vstop v program udeležencem prinaša ključno spremembo (s pridobitvijo vsaj osnovnih računalniških znanj) – nove veščine in motivacijo za vključitev v izobraževanje odraslih. Novo pridobljeno znanje je takoj uporabno v vsakdanjem življenju in pri delu. Rezultati evalvacije 2009–2010 so namreč pokazali, da program RPO odlično opravlja tudi vlogo motivacijskega programa, saj so dosednji udeleženci ob koncu programa izražali številne nove izobraževalne potrebe, ki so se sprožile kot posledica udeležbe v programu RPO.

Ker je bil program oblikovan za udeležence, ki želijo uporabljati računalnik v vsakdanjem življenju in si zato želijo pridobiti temeljno znanje in spretnosti za delo z novimi digitalnimi tehnologijami, je za dosego tega cilja posebej izpostavljena tudi temeljna zmožnost učenje učenja. Druge temeljne spretnosti (branje, pisanje, računanje) se v programu RPO razvijajo posredno.

Računalniška in digitalna pismenost sta novodobni kompetenci, potrebe po pridobivanju računalniških in digitalnih znanj in spretnosti so poudarjene praktično v vseh mednarodnih in nacionalnih strateških dokumentih. V Sloveniji pa je začel veljati tudi že Zakon o spodbujanju digitalne vključenosti (ZSDV)⁷, ki ga je februarja 2022 sprejel Državni zbor RS. Zakon med drugim določa načrtovanje in ukrepe za spodbujanje digitalne vključenosti, s katerim želimo v Sloveniji doseči povečanje digitalne vključenosti prebivalstva ter primerjalni napredek digitalne razvitosti gospodarstva in družbe. Med cilji ZSDV je potrebno omeniti: krepitev zavesti o prednostih uporabe digitalnih orodij za življenje posameznika in družbo kot celoto ter

⁷ Zakon o spodbujanju digitalne vključenosti. Uradni list RS, št. 35/22 in 40/23). Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?sop=2022-01-0653>.

krepitev zaupanja v digitalne tehnologije; krepitev razumevanja digitalnih tehnologij in njihove varne rabe; ter dvig usposobljenosti za uporabo digitalnih tehnologij. Med ciljnimi skupinami, za katere se bodo vpeljevali ukrepi, so, poleg otrok in mladih ter strokovnih delavcev, omenjeni tudi delovno aktivni in neaktivni odrasli, osebe, ki prejemajo pokojnino, ter invalidi, kot jih opredeljujejo predpisi. V 4. členu ZSDV (načelo ciljnih skupin in stopnjovitosti digitalnih kompetenc) je navedeno, da so: (točka 1) »ukrepi usmerjeni v ciljne skupine prebivalstva, pri katerih obstaja največje odstopanje od ciljne ravni digitalnih kompetenc, in tisti, pri katerih je mogoče pričakovati, da bo dvig digitalnih kompetenc omogočil družbi največji napredek«; ter da se z ukrepi za spodbujanje (točka 2) »spodbuja pridobitev ali dvig razvitosti digitalnih kompetenc na tisto stopnjo, ki je potrebna za pričakovano stopnjo digitalne vključenosti posamezne ciljne skupine v sodobne načine komuniciranja, izobraževanja, preživljanja prostega časa, dela, poslovanja, sodelovanja v družbi in uveljavljanja pravic«.

Digitalna pismenost in s tem tudi računalniška pismenost sestavljata eno od osmih področij kompetenc *Evropskega okvira ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje*, ki jih ljudje potrebujejo, da bi dosegli ali obdržali sedanjo raven življenjskega standarda, podpirali visoko stopnjo zaposljivosti in spodbujali socialno kohezijo v luči družbe prihodnosti in sveta dela. Obdobje pandemije, mednarodnih konfliktov, migracij in podnebnih sprememb je še poglobilo družbene potrebe po razvoju digitalnih kompetenc kot neizogibnega temelja za spodbujanje razvoja drugih kompetenc tako za osebno življenje in delo kot za življenje v skupnosti.

Novi program spretnosti in znanj za Evropo svari, da »zaradi hitre digitalne preobrazbe gospodarstva danes skoraj vsa delovna mesta zahtevajo neko raven digitalne pismenosti, enako pa velja tudi za udeležbo v širši družbi« (str. 7). Države članice, podjetja in posamezniki se morajo spopasti z izzivom in povečati naložbe v digitalno in računalniško opismenjevanje v celotnem spektru izobraževanja in usposabljanja.⁸

Nova *Resolucija Sveta o novem evropskem programu za izobraževanje odraslih 2021–2030*⁹ poudarja, da so zaradi učinkov demografskih sprememb ter dvojnega prehoda (zelenega in digitalnega) potrebni novi pristopi, s katerimi bi spodbudili vključenost odraslih (predvsem starostne skupine nad 65 let in tistih, ki jih učne dejavnosti ne zanimajo toliko) v izobraževanje, da bi podprli njihovo polno integracijo in udeležbo v družbi. Ob tem pa ne izpušča dejstva, da vsakršno digitalno (mešano, hibridno itn.) učenje zahteva tudi strokovni razvoj izobraževalcev in mentorjev odraslih pa tudi podporo pri uporabi digitalnih orodij in prilagajanju učnega gradiva, pristopov in sredstev.

V Sloveniji se z izzivi pri razvoju digitalnih kompetenc srečujemo predvsem v zadnjem desetletju. Izziv je še toliko večji, ker s podaljševanjem življenjske dobe prihaja tudi do pomembnih sprememb v starostni strukturi prebivalstva. V *Strategiji dolgožive družbe*¹⁰ je razvoj digitalnih kompetenc prebivalstva postavljen v kontekst starajoče se družbe. Še posebej izpostavlja, da bodo »prilagoditve demografskim spremembam potekale v dinamičnem okolju, ki se s tehnološkim razvojem hitro spreminja in preoblikuje. Zato bosta nujna prilagoditev sistemov izobraževanja in krepitev vseživljenjskega učenja ter usposabljanja« (str. 6).

*Strategija razvoja Slovenije do 2030*¹¹ v srce razvoja postavlja učenje za vse življenje. Posebej poudarja, da je to mogoče doseči »z razvijanjem znanja in spretnosti za življenje in delo, z izboljšanjem bralne, matematične, digitalne in finančne pismenosti, s spodbujanjem globalnega učenja in mednarodne vpetosti ter z opolnomočenjem prebivalcev za uporabo najnovejših tehnologij in s tem zmanjševanjem digitalne vrzeli« (str. 26).

V predlogu nove *Resolucije nacionalnega programa izobraževanja odraslih 2022–2030* se na več mestih poudarjajo izzivi in potrebni ukrepi, ki jih je prinesla pandemija covid-19. Med izzivi tehnološkega razvoja,

⁸ Novi program spretnosti in znanj za Evropo, 2016, Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost (COM 2016 381 final, 10. 6. 2016), str. 7.

⁹ Resolucija Sveta o novem evropskem programu za izobraževanje odraslih 2021–2030 (2021/C 504/02). Dostopno na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G1214\(01\)&from=SL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G1214(01)&from=SL).

¹⁰ Strategija dolgožive družbe. Dostopno na: https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/kratke_analize/Strategija_dolgozive_druzbe/Strategija_dolgozive_druzbe.pdf.

¹¹ Strategija razvoja Slovenije do 2030. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SVRK/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf.

ki bodo vplivali na izobraževanje odraslih in temeljijo na zviševanju digitalnih kompetenc odraslih, so še posebno poudarjeni naslednji: naraščanje potreb po dodatnem usposabljanju in stalnem posodabljanju znanja na vseh področjih in dejavnostih (izginjanje nekaterih poklicev in nadomeščanje z novimi, ki zahtevajo drugačno usposobljenost; z novo paradigmo razvoja so povezane tudi nove storitve); zagotavljanje drugačnih metod učenja, ki so učinkovitejše od tradicionalnih; spreminjanje dostopnosti do znanja (izobraževalne organizacije in učitelji niso več edini vir znanja; znanje, pridobljeno v novih učnih okoljih, zahteva drugačna merila in postopke za vrednotenje že pridobljenega znanja); z razvojem informacijsko-komunikacijske tehnologije se bodo povečale možnosti sodobnih oblik učenja, to pa spreminja vlogo strokovnih delavcev in izobraževalcev odraslih.

V *Načrtu za okrevanje in odpornost*¹² je poudarjeno, da je obdobje pandemije covid-19 še posebej opozorilo na pomen in vlogo digitalne preobrazbe. *Načrt za okrevanje in odpornost* področje digitalnega prehoda neposredno podpira v dveh komponentah (digitalna preobrazba gospodarstva ter javni sektor in javna uprava), pri drugih pa je digitalizacija predvidena kot orodje za učinkovitejše in uspešnejše doseganje ciljev reform in naložb posameznega sektorja.

Za zvišanje digitalnih spretnosti in znanj se načrtuje celosten sklop ukrepov, s katerim bodo v Sloveniji postavljeni temelji za reševanje izziva nezadostne digitalne pismenosti šolajoče se mladine, strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju ter ostalih odraslih. Prenovljeni bodo temeljni programski dokumenti na področju vzgoje in izobraževanja, vanje pa ustrezno uvrščene digitalne kompetence in temeljna znanja računalništva in informatike. Na tem področju se bodo usposabljali tudi strokovni sodelavci v vzgoji in izobraževanju.

Ob iztekanju strategije *Digitalna Slovenija 2020* se je začela pripravljati nova strategija razvoja informacijske družbe, *Digitalna Slovenija 2030*, ki bo podrobneje določila strateške usmeritve digitalizacije družbe za prihodnje obdobje. Krovni cilj strategije *Digitalna Slovenija 2030* je izboljšanje uvrstitve Slovenije po metodologiji *Indeksa digitalnega gospodarstva in družbe (DESI)*. *Digitalna Slovenija 2030* bi naslovlila naslednja prednostna področja: digitalna vključenost, digitalne javne storitve, gigabitna povezljivost, pametna digitalna preobrazba v družbo 5.0 (podatki, umetna inteligenca, IoT) in kibernetska varnost. Dodatno bo strategija zajemala tudi povezane vsebine, na primer podporno okolje, digitalne pravice, boljšo zakonodajo, inovativnost in predlog modela upravljanja tega področja v Sloveniji.

Podatki o digitalni pismenosti odraslih iz različnih virov kažejo, da Slovenija na tem področju zaostaja v primerjavi z razvitimi državami sveta. Še vedno so aktualni podatki o lastni oceni stopnje digitalne pismenosti v Sloveniji, ki jih je zbiral Statistični urad RS v sklopu raziskave *E-veščine in digitalna ekonomija leta 2016*.¹³ Digitalno pismenost sestavljajo štiri skupine e-veščin: informacijske, komunikacijske, veščine za reševanje problemov in veščine za uporabo programske opreme. Zelo dobro jih obvlada oseba, ki uporablja veščine iz vseh štirih skupin; osnovno, kdor uporablja osnovne e-veščine iz vsake skupine; pomanjkljivo, kdor ne obvlada nobene e-veščine iz najmanj ene in največ treh skupin; brez e-veščin pa je oseba, ki v zadnjih treh mesecih ali še nikoli ni izpeljala nobene aktivnosti iz nobene skupine oziroma ni uporabljala interneta. Največ oseb, starih od 16 do 74 let, ki imajo verjetneje pomanjkljive digitalne spretnosti ali so brez njih, je po podatkih SURS za leto 2015 med: osebami, starejšimi od 45 let, še posebej med starejšimi od 55 let, osebami z nižjo stopnjo izobrazbe, še zlasti tistimi z največ osnovnošolsko izobrazbo, nižje izobraženimi ženskami, brezposelnimi in zaposlenimi na delovnih mestih, ki zahtevajo znanje in veščine za uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije. Leta 2017 je bilo stanje na področju e-veščin takole: brez e-veščin je bilo 22 % oseb, starih od 16 do 74 let (v EU-28: 17 %), 26 % brezposelnih (v EU-28: 23 %), 56 % upokoencev in drugih neaktivnih oseb (v EU-28: 42 %). Poleg tega 57 % oseb, starih od 66 do 74 let, še nikoli ni uporabljala interneta.

¹² Evropska Komisija je 1. julija 2021 pozitivno ocenila slovenski Načrt za okrevanje in odpornost (NOO), povzetek NOO. Dostopno na: https://www.eu-skladi.si/sl/dokumenti/rf/povzetek-noo_08_07_2021_cistopis-1.pdf.

¹³ E veščine in digitalna ekonomija, SURS, 2016. Dostopno na: <https://www.stat.si/statweb/File/DocSysFile/8922/e-VESCINE.pdf>.

Še nekoliko podrobneje razkrivajo stanje digitalnih spretnosti odraslih v Sloveniji, starih od 16 do 74 let, tile podatki:¹⁴

- Internet je prvo četrletje 2021 redno uporabljalo 89 % oseb, starih od 16 do 74 let. Delež neuporabnikov interneta je res še vedno največji med osebami, starimi od 65 do 74 let, se pa zmanjšuje: leta 2020 jih je bilo 44 %, leta 2021 pa 31 %. Na vprašanje, zakaj ne uporabljajo interneta, jih je največ, 56 %, navedlo, da zato, ker ga ne potrebujejo ali je po njihovem mnenju nekoristen in nezanimiv, 39 %, da zato, ker jih internet ne zanima, 28 % jih je menilo, da nimajo dovolj veščin za uporabo računalnika oziroma interneta, 27 % pa, da so za to že prestari.
- Uporaba interneta za komuniciranje, informiranje in izpeljavo drugih dejavnosti se povečuje. V prvem četrletju leta 2021 je pošiljalo ali prejelo e-pošto 81 % oseb, starih od 16 do 74 let; informacije o izdelkih ali storitvah jih je iskalo 75 %; storitve neposrednega sporočanja po programih, kot so Skype, Messenger, WhatsApp, Viber, Snapchat, je uporabljalo 64 % teh oseb; 62 % jih je telefoniralo ali opravilo videoklic po programih, kot so Skype, Zoom, Viber. Zadnja omenjena načina komuniciranja sta bila najpogosteje uporabljena med osebami, starimi od 16 do 24 let: 86 % jih je uporabljalo neposredno sporočanje, 83 % pa jih je opravilo videoklic ali telefoniralo po internetu.
- Več kot dve tretjini (68 %) oseb, starih od 16 do 74 let, je po internetu opravilo kakšno aktivnost, povezano z zdravjem. Več kot polovica (54 %) jih je na internetu iskala informacije, povezane z zdravjem; 31 % se jih je naročilo na obisk pri zdravniku s spletnim obrazcem (23 % v bolnišnici, 18 % pri izbranem družinskem zdravniku); 12 % jih je dostopalo do lastne zdravstvene dokumentacije (npr. po portalu zVEM do e-receptov, e-napotnic); 19 % pa jih je uporabljalo druge zdravstvene storitve (po internetu so npr. pridobili recept ali se posvetovali z zdravnikom, ne da bi jim bilo treba fizično obiskati zdravstveni dom ali zdravnika).
- 58 % oseb, starih od 16 do 74 let, je na novičarskih spletnih straneh ali družbenih medijih videlo neresnično ali dvomljivo informacijo ali vsebino. 37 % od teh (to je okoli 334.320 oseb) jih je resničnost takih vsebin preverilo; 39 % jih je že vedelo, da je vir nezanesljiv. Delež takih je bil največji med osebami, starimi od 16 do 24 let (54 %), najmanjši pa med osebami, starimi od 55 do 64 let (26 %).
- Resničnost take informacije ali vsebine so prej omenjeni preverjali na različne načine (mogočih je bilo več odgovorov). Največ, 30 %, jih je preverilo vire podatkov ali našlo druge informacije, na primer na drugi novičarski spletni strani, na Wikipediji ipd. 15 % jih je uporabilo druge, neinternetne vire podatkov ali pa so o takih informacijah razpravljali z drugimi osebami, vendar ne po internetu, 14 % jih je spremljalo razpravo o resničnosti take informacije na internetu ali sodelovalo v taki razpravi.
- Preostalih 63 % oseb, starih od 16 do 74 let (ali okoli 578.020), izmed tistih, ki so na novičarskih spletnih straneh ali družbenih medijih videli lažno ali dvomljivo informacijo ali vsebino, njene resničnosti ni preverilo. Največkrat naveden razlog (mogočih je bilo več odgovorov) je bil, da so že vedeli, da je informacija, vsebina ali vir nezanesljiv; tako jih je odgovorilo 39 %. 11 % jih je odgovorilo, da za to nimajo ustreznega znanja (niso npr. vedeli, kako bi preverili informacijo ali pa je bilo to zanje prezahtevno); 19 % jih resničnosti informacije ni preverilo iz drugih razlogov.

Analiza rezultatov dosežkov raziskave *Spretnosti odraslih – PIAAC v Sloveniji* na področju spretnosti reševanja problemov v tehnološko bogatih okoljih nam pove, da je med odraslimi, starejšimi od 45 let oziroma starejšimi od 50 let, največ takšnih, ki imajo nizke spretnosti reševanja problemov v tehnološko bogatih okoljih ali pa so verjetneje brez njih. Raziskava kaže tudi na nižje spretnosti reševanja problemov v tehnološko bogatih okoljih pri odraslih, ki so predčasno upokojeni ali že upokojeni, kar je morda povezano tudi z dosežki ravni spretnosti, ko je vključena spremenljivka starosti. Spremenljivka starosti je sicer z ravnjo

¹⁴ SURS. Dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/9704>.

spretnosti reševanja problemov v tehnološko bogatih okoljih obratno sorazmerna – starejši kot je posameznik, večja je verjetnost, da bo imel nižje ravni spretnosti. Glede na stopnjo izobrazbe izkazujejo najnižje ravni spretnosti odrasli s stopnjo izobrazbe, nižjo od srednješolske, oziroma tisti, ki imajo nižjo poklicno izobrazbo ali so brez formalne izobrazbe. Zadnji se verjetneje tudi zaposlujejo na enostavnejših delovnih mestih (ali v domačem gospodinjstvu) in imajo nižji osebni bruto dohodek, vse to pa se lahko pomembno povezuje z ravno spretnosti reševanja problemov v tehnološko bogatih okoljih. Med odraslimi z nižjimi rezultati pri merjenju digitalnih spretnosti so v Sloveniji tudi skupine odraslih s poklici za neindustrijske načine dela, kmetovalci, gozdarji, ribiči in lovci ter upravljalci strojev in naprav, industrijski izdelovalci in sestavljalci.

3. CILJNA SKUPINA

Ciljno skupino v programu RPO sestavljajo odrasli, ki računalnika še niso uporabljali in si želijo pridobiti temeljno znanje za delo z njim za potrebe poklicnega dela in vsakdanjega življenja. Udeleženci programa RPO praviloma v zelo omejenem obsegu uporabljajo funkcije digitalnih naprav in različne druge tehnologije.

Evalvacija prvotnega programa RPO je poleg vsebinskih posodobitev nakazala tudi potrebo po razmisleku o prožnejših organizacijskih pristopih pri izvedbi programa. V praksi se v vse večjem obsegu vključujejo v program RPO udeleženci, ki po nekaterih lastnostih (npr. po starosti mlajši, po motivih tisti, ki potrebujejo znanje uporabe računalnika zaradi potreb in zahtev poklicnega dela, z višjimi ravnmi dosežene formalne izobrazbe in z že pridobljenim, minimalnim računalniškim znanjem) odstopajo od prvotno predvidene ciljne skupine programa. Podatki torej nakazujejo potrebo po diferenciaciji udeležencev (v skupinskih oblikah) na tiste, ki računalniškega predznanja sploh nimajo in tiste z minimalnim predznanjem o računalniku. .

Ugotovitve nacionalne evalvacije 2009–2010 so pokazale, da so najbolj opazni učinki za udeležence po končanem programu RPO: program RPO je skupaj z drugimi programi za ranljive skupine uspešen, saj opravlja pomembno poslanstvo s tem, da omogoča izbranim ciljnim skupinam prebivalstva dostop do sodobnega izobraževanja in učenja ter s tem večjo vključenost v digitalno družbo. S tem jih tudi opolnomoči in vsaj delno aktivira ter pripravlja in opremlja za ravnanje v nenehnih spremembah.

Program RPO je oblikovan tako, da se vanj vključujejo osebe, ki v vsakdanjih življenjskih situacijah potrebujejo pomoč za doseganje večje samostojnosti in socialne vključenosti, za bolj samostojno in bolj kakovostno življenje pa potrebujejo tudi boljše obvladanje temeljnih spretnosti. Njihova skupna značilnost je, da imajo praviloma nižjo stopnjo izobrazbe, v preteklosti niso imeli dostopa do sodobnih tehnologij ali jih niso pogosto uporabljali v vsakdanjem življenju.

4. CILJI IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA

Javnoveljavni izobraževalni program RPO pri odraslih udeležencih zasleduje naslednje splošne cilje:

- Razvija in pogloblja razumevanje o tem, kaj so prednosti in koristi uporabe sodobne digitalne tehnologije, ter krepi zaupanje v digitalne tehnologije.
- Ponuja priložnosti za spoznavanje z različnimi digitalnimi orodji in obenem omogoča razumevanje načina njihovega delovanja ter navaja na reševanje problemov tehnološko bogatih okoljih.
- Razširja splošno poučenost in informiranost o tem, kako digitalne tehnologije vplivajo na naše vsakdanje življenje, ter o tem, kako uporabljamo in zaščitimo digitalno identiteto.
- Spodbuja udeležence, da bodo tudi po zaključku programa v skladu s svojimi potrebami varno in odgovorno uporabljali orodja in digitalne tehnologije.
- Spodbuja in motivira udeležence, da se vključujejo v različne dejavnosti, ki temeljijo na uporabi digitalnih tehnologij, navaja jih med drugim tudi k uporabi spletnih storitev javne uprave.
- Posebno pozornost namenja spoznavanju digitalnih orodij, ki omogočajo dejavno vseživljenjsko učenje.

- Krepi posameznikovo razumevanje pomena nenehnega lastnega učenja v sodobni digitalni družbi ter tudi zavedanja, da je za uspešno obvladovanje in uporabo digitalnih tehnologij treba krepiti tudi temeljne spretnosti, kot so branje, pisanje in računanje s pomočjo uporabe digitalnih tehnologij.

Javnoeljavni program RPO odraslim udeležencem omogoča, da pridobijo najbolj osnovna znanja in spretnosti za uporabo digitalnih tehnologij in storitev za vsakodnevne potrebe, varno uporabo računalniške opreme, spletnih brskalnikov in elektronske pošte, preprosto upravljanje in delitev datotek, osnovno digitalno komuniciranje, osnovno uporabo elektronske identitete in digitalne interakcije z javnimi organizacijami (spletno bančništvo, e-storitve javne uprave in javnega sektorja, spletna trgovina in podobno). Javnoeljavni program Digitalna pismenost za odrasle omogoča utrditev osnovnih znanj za uporabo digitalnih tehnologij ter jih nadgradi z zahtevnejšimi in razširjenimi vsebinami, kot so npr. oblačne storitve, umetna inteligenca, robotizacija in digitalizacija družbe, digitalno ustvarjanje in programiranje, ki odraslemu omogočajo, da kompetentno in varno uporablja ter soustvarja digitalne tehnologije, rešitve in storitve za osebne potrebe in življenje v skupnosti.

Znanja in spretnosti, ki jih odrasli pridobijo v javnoeljavnem programu RPO, so skladni s standardi znanja v predmetu Informacijske in komunikacijske tehnologije v srednjem poklicnem izobraževanju in jih tudi razširi v skladu z osebnimi potrebami odraslih in za življenje skupnosti ter ustreza 3. ravni Slovenskega ogrodja kvalifikacij.

5. KATALOG ZNANJA OZIROMA VSEBINA PROGRAMA

5.1 Struktura in vsebinska zasnova programa

Program RPO obsega obvezni in odprti del. Program ne obsega izbirnega dela programa.

Obvezni del programa sestavljajo trije moduli:

- Modul 1: Temeljne računalniške spretnosti,
- Modul 2: Računalnik kot orodje za komunikacijo, informiranost in učenje,
- Modul 3: Pametne naprave in delovanje v digitalni pokrajini.

Odprti del programa izvajalec programa opredeli v izvedbenem načrtovanju programa in ga prilagodi posebnostim in potrebam ciljne skupine. Pri pripravi kataloga znanja za odprti del programa izvajalec upošteva Izhodišča za pripravo javnoeljavnih programov za odrasle (ACS, 2020), sprejme pa ga strokovni organ pri izvajalcu programa.

Preglednica: Modularna zasnova programa RPO in priporočeno trajanje modulov

Programske enote		
A - Obvezni del programa		
MODUL 1: TEMELJNE RAČUNALNIŠKE SPRETNOSTI	Predavanja	Vaje
Poznavanje delovanja računalnika	4	6
Poznavanje računalnika		
Prilagoditev in uporaba namizja		
Delo s podatki		
Varna hramba datotek		
Izdelava in oblikovanje besedil	10	12
Osnove urejevalnika besedil		
Preprosto urejanje dokumentov		
Preprosto oblikovanje dokumentov		
Vstavljanje tabel		
Tiskanje in deljenje datotek		

Skupaj ur za predavanja in vaje	14	18
Skupaj ure za modul	32 ur	
MODUL 2: RAČUNALNIK KOT ORODJE ZA KOMUNIKACIJO, INFORMIRANOST IN UČENJE	Predavanja	Vaje
Uporaba interneta	4	8
Osnove interneta		
Uporaba spletnega brskalnika		
Iskanje na spletu		
Uporaba elektronske pošte	5	7
Osnovni pojmi		
Osnovna uporaba elektronske pošte		
Urejanje elektronske pošte		
Skupaj ure za modul	24 ur	
MODUL 3: PAMETNE NAPRAVE IN DELOVANJE V DIGITALNI POKRAJINI	Predavanja	Vaje
Delo s fotografijami in videoposnetki	4	6
Osnove fotografiranja in snemanja s pametno napravo		
Urejanje fotografij in videoposnetkov		
Deljenje fotografij in videoposnetkov		
Prenosi datotek med pametnimi napravami/različni nosilci podatkov		
Pretočne vsebine		
Družbena omrežja	2	4
Osnove in registracija		
Oblikovanje osebnega profila na izbranih družbenih omrežjih		
Sodelovanje na družbenih omrežjih		
Digitalna identiteta	4	4
Osnove in postopek pridobitve		
Osnove e-storitev		
Uporaba pametnega telefona/tablice		
Skupaj ure za modul	Skupaj: 24 ur	
SKUPAJ URE ZA OBVEZNI DEL PROGRAMA	80 UR	
B – Izbirni del programa		
SKUPAJ URE ZA IZBIRNI DEL PROGRAMA	0 ur	
C - Odprti del programa		
Določi izvajalec	Določi izvajalec	Določi izvajalec
SKUPAJ URE ZA ODPRTI DEL PROGRAMA	20 ur	
SKUPAJ URE ZA PROGRAM	100	

5.2. Katalog znanja¹⁵

Modul 1: TEMELJNE RAČUNALNIŠKE SPRETNOSTI

Trajanje modula: 32 ur.

Priporočene vsebine: Poznavanje delovanja računalnika ter izdelava in oblikovanje besedil.

Modul razvija naslednje zmožnosti računalniške pismenosti pri odraslih:

- Razširi poznavanje možnosti dela oziroma uporabe računalnika za različne namene.
- Utrdi prakse uporabe računalnika v vsakdanjem življenju posameznika in ob tem krepi tudi zavedanje o prednostih in pasteh uporabe digitalnih orodij za življenje in družbo.
- Za potrebe uporabe računalniških orodij krepi temeljne spretnosti branja, pisanja in računanja.

MODUL 1: TEMELJNE RAČUNALNIŠKE SPRETNOSTI		
Poznavanje delovanja računalnika	Znanje	Spretnosti
Poznavanje računalnika		
Osnovna računalniška oprema	Pozna glavne dele osebnega računalnika, kot so: procesor, trdi disk, vrste pomnilnikov, USB vhodi, Bluetooth vmesnik.	Ob računalniku ali s pomočjo sheme, fotografij ... prepozna glavne dele osebnega računalnika, kot so: procesor, trdi disk, vrste pomnilnikov, USB vhodi ...
Vhodne naprave	Pozna nekatere glavne vhodne enote za vnos podatkov v računalnik (npr. miška, tipkovnica, skener, priklop digitalnega fotoaparata).	Glavne vhodne enote za vnos podatkov (npr. miška, tipkovnica, skener, priklop digitalnega fotoaparata) zna povezati z računalnikom.
Izhodne naprave	Pozna izhodne enote za prikaz rezultatov (npr. monitor, tiskalnik, zvočniki).	Izhodne enote za prikaz rezultatov (npr. monitor, tiskalnik, zvočniki) zna povezati z računalnikom.
Nosilci podatkov	Pozna različne nosilce podatkov (npr. CD, DVD, USB ključ in podobno).	Loči in zna uporabiti različne nosilce podatkov (npr. CD, DVD, USB ključ in podobno).
Delo z računalnikom	Pozna ustrezen način vklopa računalnika.	Zna vključiti računalnik.
	Razume pomen pravilne zaustavitve računalnika.	Pravilno zaustavi delovanje računalnika.
	Razume funkcijo Ponovni zagon in Upravitelj opravil.	Zna uporabiti funkcijo Ponovni zagon in Upravitelj opravil.
Uporaba tipkovnice	Prepozna numerični in alfanumerični del tipkovnice.	Zna uporabljati tako numerični kot alfanumerični del tipkovnice.
	Pozna tipke za krmiljenje kazalca.	Uporablja tipke za krmiljenje kazalca.
	Pozna funkcije posebnih tipk (npr. Enter, Ctrl, Alt, Tab, Caps Lock, Num Lock in osnovne funkcijske tipke) ter uporabo	Zna ob primerih ustrezno uporabljati funkcije posebnih tipk (npr. Enter, Ctrl, Alt, Tab, Caps Lock, Num Lock in osnovne

¹⁵ Katalog znanja je posodobljen v skladu s tehnološkim razvojem na področju informacijske tehnologije ter priporočili učiteljev praktikov v programu RPO.

	kombinacije tipkovnice in miške.	funkcijske tipke) ter kombinacijo tipkovnice in miške.
Uporaba miške	Pozna različne funkcije miške pri delu z računalnikom (npr. enojni klik, dvoklik, vleka miške, izbiranje z miško).	Uporablja različne funkcije miške pri delu z računalnikom (npr. enojni klik, dvoklik, vleka miške, izbiranje z miško)
Uporaba drugih načinov	Pozna zaslon na dotik, drsna ploščica, pero.	Zna uporabljati zaslon na dotik, drsno ploščico, pero.
Prilagoditev in uporaba namizja		
Opravična vrstica, namizje, gumb »Start«	Pozna funkcionalnost in uporabo menija »Start«.	Zna poiskati in zagnati program ter dodajati bližnjice v meniju »Start«.
	Prepozna najpogostejše ikone na namizju (npr. ikone, ki predstavljajo programe, bližnjice, mape, datoteke, Koš).	Zna odpreti program/mape/datoteke s pomočjo že shranjene bližnjice na namizju.
	Spozna namen in uporabo namizja.	Zna uporabljati in dodajati bližnjice na namizju.
	Pozna nastavitve in najpogostejše funkcionalnosti opravilne vrstice.	Prepozna najpogostejše ikone ter po navodilu uredi nastavitve opravilne vrstice.
	Spozna ikone.	Izbira in premika ikone.
Okna	Pozna različne sestavne dele okna.	Prepozna različne sestavne dele okna: trak, orodna vrstica, statusna vrstica, drsni trak in zna prilagoditi pogled.
	Pozna ukaze za spreminjanje in postavitve oken.	Zna premikati okna in spreminjati njihovo velikost.
Delo s podatki		
Uporaba aplikacije Raziskovalec	Pozna namen in strukturo map aplikacije Raziskovalec ter namen knjižnic.	Zna uporabljati aplikacijo Raziskovalec.
	Razume koncept datotek.	Zna poiskati željeno oziroma zahtevano datoteko ali mapo.
	Pozna možnost iskanja nedavnih uporabljenih datotek.	Uporabi nedavno uporabljene datoteke.
	Pozna možnosti iskanja map na disku.	Poišče mapo na disku.
	Pozna možnosti izdelave nove mape.	Izdela novo mapo.
	Pozna možnosti preimenovanja map.	Preimenuje mapo.
	Pozna možnosti za izbris map.	Izbriše mapo.
	Pozna možnosti za podvajanje map.	Prekopira/podvoji mapo.
	Pozna možnosti za prestavljanje map med diskovnimi pogoni in nosilci podatkov.	Zna prestaviti mapo med diskovnimi pogoni in nosilci podatkov.
Pozna (izgled ali končnice) osnovnih tipov datotek (npr. datoteko izdelano z urejevalnikom besedil,	Prepozna osnovne tipe datotek (npr. datoteko izdelano z urejevalnikom besedil, preglednice, slike, avdio	

	preglednice, slike, avdio datoteke, video datoteke, stisnjene datoteke).	datoteke, video datoteke, stisnjene datoteke).
	Pozna možnosti kopiranja datotek.	Zna kopirati datoteko.
	Pozna možnosti za premikanje datotek med imeniki in med diskovnimi pogoni.	Premika datoteke med imeniki in med diskovnimi pogoni.
	Pozna načine za preimenovanje datoteke.	Preimenuje datoteko.
Brisanje, obnova	Pozna možnosti za izbris datoteke.	Izbriše datoteko.
	Pozna funkcionalnost in možnosti uporabe koša.	Zna obnoviti datoteko iz koša in izprazniti koš.
Iskanje podatkov	Pozna funkcionalnost »Iskanje« datotek ali map.	Uporablja orodje »Iskanje« datotek ali map.
	Pri funkcionalnosti »iskanja« datotek ali map pozna kriterije za iskanje.	Poišče datoteke na osnovi vsebine, datuma spremembe, datuma izdelave ali velikosti.
Varna hramba datotek		
Arhiviranje datotek	Pozna pomen izdelave in hrambe varnostne kopije pomembnih podatkov.	Ustvari kopijo podatkov na drug nosilec podatkov (npr. zunanji disk, USB ključ).
	Pozna načine stiskanja datotek.	Zna stisniti datoteko in jo ustrezno shraniti.
Virusi in ostala škodljiva programska oprema	Ve, kaj so virus, črvi, vohunska programska oprema, izsiljevalski virusi in kakšni so lahko njihovi učinki.	
	Pozna in razume nekatere možne načine prenosa virusa na računalnik.	Zna pravilno ukrepati ob stiku s škodljivo programsko opremo (npr. ne klikne na povezavo, ne odpre priponke v e-pošti ...).
	Pozna prednosti protivirusnih programov.	Preveri, ali je na napravi naložena ustrezna zaščita oziroma protivirusni program.
Izdelava in oblikovanje besedil	Znanje	Spretnosti
Osnove urejevalnika besedil		
Delo z urejevalnikom besedil	Prepozna program za urejanje besedil.	Odpre (in zapre) program za urejanje besedil.
	Pozna načine za odpiranje dokumentov.	Odpre nov dokument.
	Spozna uporabniški vmesnik aplikacije (trak, ukazi, drsnik, postavitev lista itn.)	Izbere ustrezen trak.
	Spozna možnosti uporabe in prilagajanja predlog.	Zna izbrati ustrezno predlogo in jo prilagoditi trenutnim potrebam.
Vnos besedila in shranjevanje	Pozna možnosti za vstavljanje ali vnosa besedila v dokument.	Vstavi oziroma vnese besedilo v dokument.
	Pozna načine za shranjevanje	Shrani dokument v knjižnico.

	dokumentov.	
	Loči funkcijo »Shrani« in »Shrani kot«.	Shrani dokument pod drugačnim imenom (funkcija »Shrani kot«) na disk ali druge nosilce.
	Zna odpreti že izdelan dokument.	Odpre že izdelan dokument.
	Pozna možnost preklapljanja med odprtimi dokumenti.	Preklaplja med odprtimi dokumenti.
	Pozna možnost uporabe funkcije »Pomoči«.	Uporablja razpoložljivo pomoč.
	Zna zapreti dokument.	Zapre dokument.
Preprosto urejanje dokumentov		
Brisanje in zamenjava besedila	Pozna razliko med brisalko in vračalko.	Izbriše besedilo s pomočjo brisalke (Delete) ali vračalke (Backspace).
	Spozna možnost ukaza »Zamenjaj«.	Uporabi ukaz »Zamenjaj« za zamenjavo določene besede ali fraze.
Premikanje in kopiranje	Pozna načine pomikanja ali kopiranja besedila znotraj enega ali več odprtih dokumentov.	Znotraj enega ali več odprtih dokumentov premika ali kopira besedilo.
Razveljavljanje in uveljavljanje ukazov	Pozna možnost ukaza »Razveljavi« (Undo) in »Uveljavi« (Redo).	Uporabi ukaz »Razveljavi« (Undo) in »Uveljavi« (Redo).
	Pozna možnost krmarjenja.	Uporabi ukaz »Najdi« za iskanje določene besede ali fraze.
Preprosto oblikovanje dokumentov		
Izbira besedila	Pozna različne načine izbora besedila.	Zna izbirati besedilo na različne načine (npr. z miško, s tipkovnico).
	Pozna možnosti za izbor znaka, besede, vrstice, stavka, odstavka ali celotnega besedila.	Izbere znak, besedo, vrstico, stavek, odstavek ali celotno besedilo.
Priprava strani	Pozna možnosti spreminjanja usmerjenosti strani.	Spremeni usmerjenost strani: podolžna, pokončna usmerjenost.
	Pozna možnosti nastavitve robov dokumenta.	Spremeni robove celotnega dokumenta (zgornji, spodnji, levi, desni rob).
	Pozna uporabo različnih možnosti prelomov strani v dokumentu.	Vstavi, izbriše prelom strani v dokumentu.
	Pozna možnosti avtomatskega številčenja strani.	Uporabi možnost avtomatskega/samodejnega številčenja strani v dokumentu.
Oblikovanje znakov	Pozna načine spreminjanja velikosti in vrste pisave.	Spreminja velikost in vrsto pisave.
	Pozna načine oblikovanja pisave.	Oblikuje pisavo krepko, ležeče in podčrtano.
	Pozna načine prilagoditve besedila za ustvarjanje videza besedila.	Spreminja med malimi in velikimi črkami besedila.

	Pozna namen slogov pisave.	Uporabi obstoječi slog za besedo, vrstico ali odstavek in zna slog prilagoditi ali spremeniti.
Oblikovanje odstavkov	Pozna označbe odstavke in druge skrite simbole za oblikovanje.	Vstavi in odstrani označbe odstavkov in označbe preloma vrstic.
	Pozna različne poravnave za besedilo.	Uporabi različne poravnave za besedilo (levo, desno, sredinsko, obojestransko).
	Pozna različne razmike med vrsticami znotraj posameznih odstavkov.	Uporabi različne razmike med vrsticami znotraj posameznih odstavkov.
Zavihek načrt	Pozna zavihek načrt in pomen tem.	Zna zamenjati, spreminjati in prilagajati temo.
Vstavljanje tabel		
Tabele	Pozna orodje za vstavljanje tabel v dokument.	Ustvari tabelo, v katero lahko vstavi besedilo.
	Pozna možnosti vnosa podatkov v tabelo.	Vstavi podatke v tabelo in jih ustrezno uredi.
	Pozna možnosti izbire vrstic, stolpcev, celic, celotne tabele.	Izbere vrstice, stolpce, celice, celotno tabelo.
	Pozna načine za vstavljanje in brisanje vrstic in stolpcev.	Vstavi, izbriše vrstice in stolpce.
	Pozna osnovne funkcionalnosti orodja zavihka »postavitev«.	Spremeni širino stolpca in višino vrstice.
	Pozna osnovne funkcionalnosti orodja zavihka »načrt tabele«.	Uporabi osnovne sloge pri oblikovanje tabele.
Tiskanje in deljenje datotek		
Predogled datotek	Pozna orodje za preverjanja dokumenta.	Preveri pravopis v dokumentu in vnese spremembe (popravljanje pravopisnih napak, brisanje ponovljenih besed).
	Pozna različne možnosti postavitev dokumenta in njihovo uporabo.	Ogleda si dokument v predogledu tiskanja.
Nastavitev tiskanja	Pozna možnosti nastavitve in izbor tiskalnikov.	Zna izbrati ustrezen tiskalnik.
	Pozna možnosti nastavitve tiskanja dokumenta.	Zna ustrezno izbrati obseg tiskanja (npr. natis celotnega dokumenta, določenih strani ali določenega števila kopij) in natisne dokument.
Deljenje datotek z drugimi	Pozna načine skupne rabe dokumentov z ostalimi uporabniki.	Zna deliti dokument z ostalimi uporabniki.
	Pozna možnost digitalnega podpisa v dokumentu.	Zna digitalno podpisati dokument.

MODUL 2: RAČUNALNIK KOT ORODJE ZA KOMUNIKACIJO, INFORMIRANJE IN UČENJE

Trajanje modula: 24 ur.

Vsebinski sklopi: Uporaba interneta in uporaba elektronske pošte.

Modul razvija naslednje zmožnosti računalniške pismenosti odraslih:

- Odrasle usposobi za razumevanje vpliva digitalnih sprememb v okolju.
- Odraslim omogoči, da zmorejo oceniti svoje potrebe po obvladovanju digitalnih tehnologij.

Spodbuja odrasle, da so nenehno v stiku s sodobnimi tehnologijami in zmorejo prepoznavati potencial digitalnih tehnologij v svojem osebnem vsakdanjem življenju. Motivira odrasle, da spoznavajo nova digitalna orodja in njihove možnosti ter uporabnost za reševanje vsakodnevnih izzivov ter tako utrjuje zaupanje v digitalne tehnologije. Prek spoznavanja digitalnih orodij in tehnologij pri odraslih razvija temeljno pismenost kot osnovo za komuniciranje, pridobivanje novih znanj in širjenje splošne poučenosti.

Uporaba interneta	Znanje	Spretnosti
Osnove interneta		
Pojmi/izrazi	Ve, kaj je spletni pregledovalnik (brskalnik).	Našteje različne spletne brskalnike in opiše njihove osnovne funkcije.
	Pozna funkcijo iskalnika.	Z različnimi iskalniki poišče podatke o zastavljeni temi.
Uporaba spletnega brskalnika		
Dostop do spletnih strani	Pojasni vlogo svetovnega spleta v vsakdanjem življenju.	Odpre (in zapre) program za pregledovanje svetovnega spleta (brskalnik).
	Razume strukturo spletnega naslova.	Vnese naslov spletne strani (URL).
	Pozna različne načine iskanja podatkov na svetovnem spletu.	Pregleduje spletne strani (tudi z uporabo naprednega iskanja).
Osnovne nastavitve brskalnika	Ve, kako lahko vpliva na delovanje spletnega brskalnika.	Nastavi začetno stran spletnega brskalnika in uporabi ostale nastavitve.
	Razume pomen zavihkov in oken v okolju spletnega brskalnika.	Prikaže spletno stran v novem oknu ali novem zavihku
	V primeru težav zna prekiniti delovanje brskalnika oz. osvežiti proces nalaganja vsebin.	Prekine nalaganje spletne strani, osveži vsebino spletne strani.
Zaznamki	Pozna možnost shranjevanja povezav med zaznamke.	Uporabi vrstico zaznamkov in zaznamke organizira v mape.
		Pozna razliko med zavihki in zaznamki.
Iskanje na spletu		
Avtorske pravice	Razume pomen avtorskih pravic za vsebine objavljene na svetovnem spletu.	Razloži pomen avtorskih pravic glede vsebine, ki jo najde na spletu. Poišče prosto dostopne podatke (tudi večpredstavnostne vsebine). V primeru zaščite avtorskih pravic zna ravnati pravilno (navedba avtorja, vira ...).

Orodja za iskanje	Pozna različna orodja in načine za iskanje vsebin na spletu.	Uporablja različna orodja in načine za iskanje vsebin na spletu. Naloži vsebino s spleta in zna poiskati mesto shranjevanja na računalniku.
	Pojasni namen in delovanje piškotkov.	Ve, kaj so piškotki in za kaj se uporabljajo.
		Zna dostopati do zgodovine brskanja in z njo upravljati (brisati ipd.).
Spletni bonton	Pozna osnove spletnega bontona (Netetiko) in spozna možnost prijav kršiteljev (npr. safe.si ali Spletno oko).	Pravila spletnega bontona uporabi na konkretnih primerih v praksi.
Varna raba interneta		
Overjanje uporabnika	Razume pomen gesel in drugih načinov overjanja.	Razloži pomen varnega gesla in vlogo certifikata pri uporabi spletnih storitev.
Osnovno o varnosti	Zaveda se nevarnosti okužbe računalnika z virusom preko prenesene datoteke in možnosti prevar pri uporabi kreditne kartice na svetovnem spletu.	Opredeli pomembnost varnosti pri uporabi storitev interneta.
Gesla	Zna ustvariti varno geslo.	Spozna možnost shranjevanja gesel v brskalniku in pomen krovnega gesla.
Vrednotenje in kritična presoja informacij		
Vrednotenje virov podatkov	Razume verodostojnost virov na spletu.	Podatke pridobiva iz različnih virov in preverja njihovo verodostojnost. Zna uporabiti osnovne kriterije iskanja novic (vreme, politika, kultura). Kritično presoja vire glede na različne kriterije (avtor, starost in aktualnost vira, verodostojnost ipd.).
Uporaba elektronske pošte	Znanje	Spretnosti
Osnovni pojmi in nastavitve		
Pojmi/izrazi	Pozna vlogo elektronske pošte.	Razume, kakšen je pomen in uporabnost elektronske pošte. Izdela brezplačen e-naslov, če ga še nima.
Varnost	Zaveda se nevarnosti virusne okužbe računalnika zaradi odprtja neznanega sporočila ali priloge vsebovane v neznanem sporočilu. Na primeru razloži nevarnost okužbe računalnika z virusom.	Prepozna okužbo računalnika z virusom.

Prilagajanje nastavitev	Zaveda se, da lahko poljubno prilagodimo nastavitve elektronske pošte in jih poišče.	Uporabi nastavitve posameznega odjemalca elektronske pošte.
Urejanje imenika	Razloži uporabo imenika elektronske pošte.	Doda in odstrani naslove v poštne imeniku.
Osnovna uporaba elektronske pošte		
Branje sporočila	Zna odpreti poštno sporočilo in prebrati njegovo vsebino, vključno s pripisami.	Odpre (in zapre) program za delo z elektronsko pošto. Odpre prejeto poštno sporočilo. Odpre in shrani pripete datoteke na trdi disk.
Odgovarjanje na sporočila	Razlikuje med funkcijama Odgovori in Odgovori vsem in ve, kdaj uporabljati katero od njiju.	Uporabi funkcijo Odgovori pošiljatelju in Odgovori vsem, brez vključitve izvirnega sporočila.
Pošiljanje sporočil	Razloži postopek priprave elektronskega sporočila.	Sestavi svoje sporočilo in ga pošlje.
		Vstavi poštni naslov v polje »Za:«.
		Vpiše naslov v polje »Zadeva:«.
		Sporočilu pripne datoteko.
		Pošlje sporočila več naslovnikom. Razume pomen kopije Kp : in slepe/skrite kopije Skp .
	Pozna bonton e-komunikacije.	Pri sestavi sporočila uporabi bonton e-komunikacije.
Posredovanje sporočil	Razloži načine posredovanja prejetih sporočil.	Posreduje sporočilo brez vidnih zasebnih naslovov prejemnikov.
Urejanje stikov in sporočil		
Uporaba osebnega imenika	Razume funkcijo osebnega imenika v programu za elektronsko pošto.	Ureja seznam naslovov.
Urejanje sporočil	Razloži uporabo različnih načinov iskanja v sistemu elektronske pošte.	Poišče določeno sporočilo po pošiljatelju, zadevi, datumu, vsebini in sporočilu, filtrira sporočila po različnih kriterijih.
		Izdela novo poštno mapo.
		Premakne sporočila v novo poštno mapo.
		Obnovi sporočilo iz koša/mape izbranih sporočil.
		Izprazni koš/mapo izbranih sporočil.
Tiskanje sporočil		Določi nastavitve tiskanja (celotno sporočilo, izbrane vsebine).
		Natisne sporočilo.

MODUL 3: PAMETNE NAPRAVE IN DELOVANJE V DIGITALNI POKRAJINI

Trajanje modula: 24 ur.

Vsebinski sklopi: Delo s fotografijami in video posnetki, družbena omrežja in digitalna identiteta.

Modul razvija naslednje zmožnosti računalniške pismenosti pri odraslih:

- Omogoča usposobljenost, znanje in spretnosti, potrebne za lastno vključenost v okolje in za razumevanje nenehnih sprememb.
- Odrasle nauči uporabljati orodja in tehnologije v skladu s svojimi potrebami in položajem v družbi ter prek razumevanja digitalnih tehnologij spodbuja k njihovi odgovorni in varni rabi.
- Spodbuja k uporabi temeljnih spretnosti ob praktični uporabi različnih orodij in tehnologij.

Delo s fotografijami in videoposnetki	Znanje	Spretnosti
Osnove fotografiranja in snemanja s pametno napravo	Pozna mesto kamere na pametni napravi.	Samostojno fotografira in snema s pomočjo pametne naprave.
	Razlikuje med fotografiranjem in snemanjem na pametni napravi.	Preklaplja med gumboma za fotografiranje in snemanje.
	Opredeli različne formate fotografij (jpg, png) in različne formate videoposnetkov (mp3, mp4).	Poišče možnosti formata fotografije/videoposnetka in izbere želenega.
	Našteje različne nastavitve za kakovostno fotografijo/videoposnetek.	Vklopi/izklopi bliskavico.
		Uporabi časovnik za zamik izdelave fotografije/videoposnetka.
Urejanje fotografij in videoposnetkov	Pozna mesto shranjevanja posnetega.	Zna dostopati do shranjenih fotografij/videoposnetkov (aplikacija Galerija).
		Razvršča jih na različne načine (kronološko, po albumih ipd.).
		Vklopi/izklopi različne filtre za izboljšanje fotografije/videoposnetka.
		Obreže fotografijo na želeno velikost.
		Fotografijo nastavi kot ozadje na domači zaslon.
Deljenje fotografij in videoposnetkov		Poišče in označi fotografije/videoposnetke, ki jih želi deliti.
		Fotografije/videoposnetke pošlje po elektronski pošti.
	Razume delovanje oblačnih storitev.	Fotografije/videoposnetke pošlje preko aplikacije (npr. Viber, Whatsapp ipd.).
	Razloži prednosti skupne rabe fotografij/videoposnetkov v oblaku.	Deli fotografijo/videoposnetek v skupno rabo s pomočjo ene od oblačnih storitev (Google Drive, OneDrive ipd.).

Prenosi datotek med pametnimi napravami/različnimi nosilci podatkov	Razlikuje med različnimi nosilci podatkov.	Vsebinsko prenese iz pametne naprave na diskovni pogon računalnika s pomočjo USB kabla.
		Vsebinsko prenese iz pametne naprave na diskovni pogon računalnika s pomočjo SD pomnilniške kartice.
		Vsebinsko prenese iz pametne naprave na zunanji disk.
Iskanje na spletu	Razume avtorske pravice v digitalnem svetu.	Uporabi splet za iskanje fotografij/videoposnetkov/glasbe.
	Pozna spletne strani za iskanje fotografij/videoposnetkov/glasbe.	Zna uporabiti programe za predvajanje glasbe, zna uporabiti osnovne funkcije digitalnih predvajalnikov, zna prižgati mikrofona, zvočnike in/ali slušalke.
	Razloži, zakaj z vsemi vsebinami s spleta ne moremo prosto razpolagati.	Zna ustvariti novo mapo z glasbeno vsebino, zna poiskati glasbo na svojem računalniku, zna kopirati glasbo na podatkovne nosilce (USB ali micro SD).
	Našteje licence za zaščito avtorskih del.	
Pretočne vsebine	Razume, kaj so pretočne vsebine.	Na spletu zna poiskati različne vsebine (podcast, webcast, filmi, glasba, TV oddaje) in jih zna predvajati.
	Zna naštetih nekaj platform, ki omogočajo pretočne vsebine.	Zna uporabljati spletne filmske vire (npr. YouTube, Netflix).
	Opredele koncept mesečne naročnine za uporabo izbrane platforme.	
DRUŽBENA OMREŽJA	Znanje	Spretnosti
Osnove in registracija	Razume načela delovanja družbenih omrežij.	Ustvari (se registrira) svoj uporabniški profil na Facebooku.
	Razlikuje med posameznimi družbenimi omrežji.	Ustvari (se registrira) svoj uporabniški profil na Instagramu.
	Pozna osnovna pravila glede varnosti (močna gesla, nastavitve zasebnosti ipd.).	Ustvari (se registrira) svoj uporabniški profil na izbranem družbenem omrežju.
Oblikovanje osebnega profila na izbranih družabnih omrežjih	Pozna osnove pojme, ki se pojavljajo na družbenih omrežjih (profil, komentar, všeček, ključnik, zid, zgodba ...).	Uredi osebni profil (nastavitve) na izbranem družbenem omrežju.
		Doda fotografijo na osebni profil na izbranem družbenem omrežju.
		Doda kratek opis na osebni profil na izbranem družbenem omrežju.
Sodelovanje na družbenih omrežjih	Pozna pravila spletnega bontona in komuniciranja na družbenih omrežjih.	Izrazi mnenje na izbranem družbenem omrežju na spoštljiv način.

	Razume osnovne možnosti sodelovanja na družbenih omrežjih in razlikuje med njimi (komentar, všeček, deljenje objave).	Ustvari objavo na izbranem družbenem omrežju.
	Razloži koncept sledenja osebi na družbenem omrežju.	Izbere objavo druge osebe na izbranem družbenem omrežju in se odzove na to objavo (komentar, všeček, deljenje).
	Ovrednoti pojav vplivnežev (influencerjev).	
Digitalna identiteta	Znanje	Spretnosti
Osnove	Razume, kaj pomeni digitalna identiteta in kaj omogoča.	Po želji lahko vloži zahtevek za pridobitev digitalnega potrdila.
	Našteje, kaj potrebuje za pridobitev digitalne identitete.	Izdela varnostno kopijo digitalnega potrdila.
	Razlikuje med digitalnim potrdilom, SI-PASS in smsPASS.	Po želji vloži zahtevek za pridobitev smsPASS.
	Pozna postopek pridobitve in uporabe digitalnega potrdila.	Prijavi se v portal SI-PASS.
Osnove e-storitev (eZdravje, eUprava ...)	Ve, kaj potrebuje za dostop do e-storitev.	S pomočjo spletnega brskalnika dostopa do željene e-storitve.
	Pozna spletne naslove platform, preko katerih lahko dostopa do e-storitev (zVEM, eUprava ...).	Prijavi se npr. v portal zVem (https://zvem.ezdrav.si) in pregleda, katere zdravstvene storitve lahko digitalno ureja.
	Pozna možnosti aktivnega državljanstva z uporabo digitalnih tehnologij.	Prijavi se npr. v portal eUprava (https://e-uprava.gov.si/) in pregleda, katere storitve lahko digitalno ureja.
Uporaba pametnega telefona/tablice	Pozna osnovne funkcije: pošiljanje sms sporočil, stiki, koledar, opomniki.	Sestavi, pošlje in odgovori na SMS sporočilo.
		Upravlja s stiki (doda ali zbriše stik).
		Načrtovan dogodek shrani v koledar in/ali opomnik.
	Razume načela delovanja različnih operacijskih sistemov za mobilne naprave (Android, iOS).	Pogleda, kateri operacijski sistem ima telefon uporabnika in kateri je model telefona.
	Razume koncept aplikacij in ve, kje jih najde.	Naloži izbrano aplikacijo na telefon/tablico, jo odpre in uporabi na izbranem primeru.

6. TRAJANJE IZOBRAŽEVANJA

Program Računalniška pismenost za odrasle traja 100 ur.

7. IZPITNI KATALOG OZIROMA DRUGI NAČINI PREVERJANJA ZNANJA

7.1. Oblika in trajanje preverjanja

Znanja in spretnosti se preverjajo ob zaključku programa. Preverjanje poteka individualno, v obliki praktičnega preizkusa. Preizkus traja največ 60 minut. Trajanje preizkusa se pod določenimi pogoji lahko prilagodi (poveča), če se preizkusa udeležijo udeleženci (npr. upokojenci, starejši od 60 let), ki imajo težave s koordinacijo miška-tipkovnica-zaslon, ali se (npr. zaradi starosti) soočajo s slabšimi motoričnimi spretnostmi.

7.2. Področja ocenjevanja

Področja preverjanja znanja – modul 1

PODROČJE OCENJEVANJA	NALOGA
Poznavanje delovanja računalnika	Datoteko, ki jo je dobil na nosilcu podatkov (USB ključek, CD plošček ...), shrani v mapo, ki jo je sam izdelal, jo stisne ter ustvari bližnjico na namizju.
Izdelava in oblikovanje besedil	Samostojno prepíše dano besedilo, pripravi stran (npr. postavitev, robovi), jo oblikuje z osnovnimi oblikovnimi prijemi (npr. izbira pisave, velikost, krepko, ležeče, podčrtano, poravnava), vstavi tabelo in vpiše podatke, shrani dokument v predpisano mapo ter ga natisne.

PODROČJE OCENJEVANJA	DELEŽ PRI OCENI
Poznavanje delovanja računalnika	5 %
Izdelava in oblikovanje besedila	25 %

Področja preverjanja znanja – modul 2

PODROČJE OCENJEVANJA	NALOGA
Uporaba interneta	Na spletu poišče vsebine, povezane s podano temo in presodi o zanesljivosti vira.
Uporaba elektronske pošte	V skladu z e-bontonom sestavi in pošlje elektronsko sporočilo prejemniku iz osebne imenika. Če prejemnika ni v imeniku, ga doda. Posreduje prejeto sporočilo brez vidnih zasebnih naslovov prejemnikov. Sporočilo »natisne« v PDF datoteko.

PODROČJE OCENJEVANJA	DELEŽ PRI OCENI
Uporaba interneta	10 %
Uporaba elektronske pošte	20 %

Področja preverjanja znanja – modul 3

PODROČJE OCENJEVANJA	NALOGA
Delo s fotografijami in posnetki	S pomočjo pametne naprave izdelava fotografijo in kratek videoposnetek. Oboje prenese v novo ustvarjeno mapo na računalniku. Fotografijo in videoposnetek nato naloži v skupno rabo in jo s pomočjo ene od oblčnih storitev deli z izvajalcem programa.
Družbena omrežja	Našteje vsaj štiri (4) različna družbena omrežja in pojasni razlike med njimi.
Digitalna identiteta	Našteje, kaj potrebuje za pridobitev digitalne identitete. Prijavi se npr. v portal eUprava (https://e-uprava.gov.si/) in našteje vsaj tri (3) vloge (storitve), ki jih lahko opravi po elektronski poti, brez obiska upravne enote.

PODROČJE OCENJEVANJA	DELEŽ PRI OCENI
Delo s fotografijami in posnetki	15 %
Družbena omrežja	5 %
Digitalna identiteta	5 %

Merila, ki jih je treba upoštevati pri ocenjevanju, so:

- samostojnost pri opravljanju naloge,
- pravilnost,
- natančnost,
- celovitost odgovora.

Kandidat opravlja izpit iz vseh vsebinskih sklopov programa. Za uspešno opravljen izpit mora kandidat pri vsakem sklopu zbrati najmanj 60 % vseh točk. Če je dosegel to raven, se vsebinski sklop oceni z 'je opravljen'. Če v določenem sklopu ne doseže minimalnega števila odstotnih točk, ponovno opravlja le posamezni sklop.

Kandidat doseže minimalni standard (60 % točk v posameznem sklopu), če zna na posameznem področju samostojno opraviti naloge, kot predvidevajo merila.

8. POGOJI ZA VKLJUČITEV

Posebni pogojev za vključitev v izobraževanje ni. V program se lahko vključijo vsi odrasli, ki želijo pridobiti temeljno znanje za delo z računalnikom in pametnimi napravami.

9. POGOJI ZA NAPREDOVANJE IN DOKONČANJE PROGRAMA

8.2 Pogoji za napredovanje

Posebni pogojev za napredovanje ni.

8.3 Pogoji za dokončanje

Pogoj za uspešno dokončanje programa je opravljen praktični preizkus znanja in spretnosti, ki ga udeleženec opravi ob zaključku izobraževanja v skladu z načini in merili preverjanja, določenimi v programu.

10. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

10.1. Organizacijska oblika

Organizacija izvedbe programa se natančneje določi z izvedbenim kurikulumom, ki ga pripravi organizacija, izvajalka programa, na osnovi potreb udeležencev po znanjih s področja rabe računalnika in obsega njihovega predznanja. Učitelji, ki so vključeni v izvedbo programa sodelujejo pri pripravi izvedbenega kurila programa.

Program se lahko izpelje v skupini ali kot vodeno samoizobraževanje s pomočjo mentorja (npr. v središču za samostojno učenje, v večgeneracijskih centrih ...). V primeru vodene samoizobraževanja morajo izvajalci zagotoviti primerna gradiva za učenje in utrjevanje pridobljenega znanja, kot so sodobni nosilci informacij.

10.2. Priporočeno število udeležencev

V primeru skupinskih oblik izobraževanja se priporoča, naj v posamezni skupini ne bo več kot 12 udeležencev. V program se vključujejo udeleženci:

- na lastno željo,
- na predlog delodajalca,
- na predlog izobraževalne organizacije,
- na predlog svetovalca v izobraževanju odraslih,
- na predlog društev in drugih organizacij v lokalni skupnosti,
- na predlog Zavoda za zaposlovanje.

10.3. Časovna razporeditev vsebin in obseg obveznih oblik izobraževalnega dela

Program Računalniška pismenost za odrasle traja 100 ur organiziranega izobraževanja in je oblikovan tako, da obsega manjše število ur za predavanja in delavnice (34 ur) in nekoliko več za individualno (samostojno) urjenje in utrjevanje naučenega (46 ur).

Glede na različno predznanje in hitrost napredovanja udeležencev v programu lahko izvajalci:

- izpeljejo program tudi z manjšim obsegom, vendar ne manj kot 80 ur organiziranega izobraževanja, v katerem kombinirajo predavanja in vaje tako, da ustrezno zmanjšajo obseg ur za samostojno učenje;
- zmanjšajo ali povečajo priporočeno število ur za posamezen vsebinski modul v programu ali posamezen vsebinski sklop v modulu, pri čemer ohranjajo skupen obseg programa 100 ur.

Priporočeno trajanje programa za skupine, v katerih prevladujejo udeleženci nad 40. letom starosti ali dolgotrajno brezposelni udeleženci, je 100 ur.

Izobraževanje naj poteka v največ triurnih vsebinskih blokih. Vsakemu vsebinskemu sklopu lahko sledi dan odmora za individualne vaje, ki jih udeleženci opravljajo doma ali ob podpori učiteljev pri izvajalcih.

10.4. Didaktično metodična in druga navodila za izpeljavo programa

Kadar se v program vključujejo pretežno starejši udeleženci (stari 50 let ali več) in dalj časa brezposelni udeleženci, ki jih v izobraževanje napotijo Zavodi za zaposlovanje, priporočamo, da izvajalci zagotovijo ob učitelju še učitelja pomočnika, prostovoljca ali študenta, ki se lahko med izvedbo posveča tistim, ki so začetniki ali imajo težave zaradi manj predznanja iz informacijsko-komunikacijskih tehnologij ali druge težave (koordinacija gibov pri uporabi miške in tipkovnice).

Priporoča se, da izvajalci še pred pričetkom programa omogočijo udeležencem, popolnim začetnikom pri uporabi računalnika, nekaj ur za spoznavanje tipkovnice in za učenje tipkanja. Za tiste udeležence, ki doma nimajo računalnika, naj izvajalska organizacija omogoči uporabo računalnika za vajo v njenih prostorih, npr. v središču za samostojno učenje ali računalniški učilnici.

Izvajalci morajo zagotoviti računalniško mesto s povezavo z internetom za vsakega udeleženca izobraževanja.

10.5. Učno gradivo

Izvajalska organizacija sama izbira učbenike, priročnike in dodatno učno gradivo, ki ga uporablja pri izobraževanju. Priporočljivo je, da gradivo udeleženci prejmejo na uvodni uri ter da jim učitelj gradiva podrobno predstavi. Pri izbiri učbenikov in gradiv se upoštevajo naslednja merila:

- učbeniki morajo biti zasnovani za odrasle,
- obsegati morajo vse predpisane teme (vsebine) programa,
- didaktično in metodično se morajo skladati s temeljnimi cilji tega programa,
- gradivo naj bo shranjeno na različnih nosilcih (npr. USB ključ) ali dostopno prek spleta.

Učno gradivo naj, če je le mogoče, sestavljajo tudi video vodiči z vajami za samostojno utrjevanje znanja in spretnosti (na primer sestava preprostega vodiča, kako ustvariti elektronsko pošto na Gmailu, da si lahko po korakih udeleženec doma tudi sam ustvari nov naslov za elektronsko pošto).

11. ZNANJE IN USPOSOBLJENOST STROKOVNIH DELAVCEV

Zaradi narave programa in značilnosti ciljne skupine, ki se udeležuje programa, je priporočljivo, da imajo izvajalci specifično znanje z naslednjih področij: osnovni teoretski temelji in modeli za delo z ranljivimi skupinami odraslih, andragoško-didaktični pristopi za delo z različnimi skupinami odraslih ter prepoznavanje izobraževalnih in drugih potreb ciljne skupine in ustrezno izvedbeno načrtovanje, obvladovanje prijemov za razvijanje zmožnosti reševanja problemov v tehnološko bogatih okoljih, zmožnosti učenje učenja in za razvijanje osnovnih spretnosti branja, pisanja in računanja. Za kakovostno izvajanje programa in doseganje njegovih ciljev je najpomembnejše dobro poznavanje spreminjajočih se potreb in položaja ciljnih skupin v družbi, ki lahko sprožijo potrebo po prenavljanju programa. Priporoča se, da učitelji obnavljajo in posodablajo svoja specifična znanja za izvajanje programa RPO (posebej še za vsebine oblačnih storitev, umetne inteligence, digitalne identitete ipd.). Priporočljivo je tudi, da imajo učitelji izkušnje s poučevanjem odraslih v formalnih programih računalništva in informatike, z izvajanjem prejšnjega javnoveljavnega programa RPO ali neformalnih programov s področja pridobivanja digitalnih kompetenc.

Moduli	Strokovni delavec	Znanje s področja
MODUL 1: TEMELJNE RAČUNALNIŠKE SPRETNOSTI		visokošolskega izobraževanja računalništva, informatike ali matematike.
predavanja	učitelj	
vaje	učitelj	
MODUL 2: RAČUNALNIK KOT ORODJE ZA KOMUNIKACIJO IN UČENJE		visokošolskega izobraževanja sociologije, komunikologije, pedagogike, andragogike, ekonomije ali matematike.
predavanja	učitelj	
vaje	učitelj	
MODUL 3: PAMETNE NAPRAVE IN DELOVANJE V DIGITALNI POKRAJINI		visokošolskega izobraževanja sociologije, komunikologije, pedagogike, andragogike, ekonomije ali matematike.
predavanja	učitelj	
vaje	učitelj	
Odpri del programa	/	/
določi izvajalec	določi izvajalec	določi izvajalec

12. POTRDILO O USPOSABLJANJU

Program omogoča pridobitev javnoveljavne listine. To listino dobijo udeleženci, ki uspešno opravijo preverjanje znanja, kot je določeno s programom. V potrdilu o udeležbi so navedeni podatki o izvajalski organizaciji, podatki za identifikacijo udeleženca, ime programa, vsebine ter trajanje programa v urah.

Udeleženci, ki ne opravljajo praktičnega preverjanja znanja, lahko dobijo potrdilo o udeležbi v programu, če se udeležijo 80 % organiziranega dela programa. V potrdilu o udeležbi so navedeni podatki o izvajalski organizaciji, podatki za identifikacijo udeleženca, ime programa, vsebine ter trajanje programa v urah, v prilogi pa tudi osvojena znanja in spretnosti. To potrdilo ni javna listina.

Priloga 1: Reference sestavljalcev programa

Darij Olenik, Ljudska univerza Koper

Z računalniškim izobraževanjem odraslih se ukvarja več kot 30 let. Prvi računalniški tečaj je izvedel leta 1989 za Zdravstveni center Koper, po letu 1991 je izvedel številne tečaje računalništva za LU Koper. V treh desetletjih je poučeval različne skupine, kot so npr. brezposelni, osebe na prestajanju zaporne kazni, upokojenci in mnoge druge. Na italijanski gimnaziji Koper je vodil tudi računalniški krožek. Že od vsega začetka sodeluje z Univerzo za tretje življenjsko obdobje Pristan v Kopru. Sodeloval je pri pripravi in izvedbi izobraževanja za ECDL. Za vsa izobraževanja je pripravil preko 30 različnih priložnosti in drugih učnih gradiv. Kot predstavnik LU Koper je sodeloval pri pripravi prvotnega javnoveljavnega programa RPO. Kot samostojni podjetnik od leta 1990 za podjetja in ustanove vzdržuje računalniško opremo in svetuje pri postavitvi računalniških sistemov.

Rok Trdan, Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana

Je koordinator digitalnega opismenjevanja v javnem zavodu. Ima 10-letne izkušnje s poučevanjem odraslih na področju razvoja digitalnih veščin in osebnega razvoja. Na delavnicah izhaja iz lastnih primerov in izkušenj. Zna se odlično prilagoditi udeležencem, jih navdušiti za nadaljnje učenje in uporabo veščin v vsakodnevnem življenju. Deluje tudi na področju vrednotenja digitalnih kompetenc, je eden od nosilcev lokalne točke SVOS. V zadnjih letih je v okviru projekta Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc sodeloval s številnimi podjetji in izvajalci ter soustvarjal številne programe za dvig digitalnih kompetenc.

Tomislav Viher, Gimnazija Lava – ŠC Celje

Je med najbolj inovativnimi in ustvarjalnimi sodelavci na ŠC Celje, saj išče vedno nove izzive za mlade pri razvijanju digitalnih kompetenc, pa tudi na področju programiranja in uporabe digitalnih tehnologij. Vrsto let že izvaja programe RPO (računalniška pismenost za odrasle), pa tudi neformalne programe digitalne pismenosti in druga izobraževanja s področja računalništva za odrasle, in to za zaposlene, brezposelne in starejše. Kot učitelj praktik z veliko izkušnjami na področju izobraževanja različnih ranljivih skupin odraslih je sodeloval pri pripravi in dopolnitvi predloga novega programa Digitalna pismenost za odrasle (DPO) in bogato prispeval k delu razvojne skupine za pripravo novega programa za odrasle.

Gregor Sepaher, RIC Novo Mesto

Ima večletne izkušnje na področju izobraževanja odraslih. Deluje kot organizator izobraževanja, učitelj RPO za odrasle, učitelj v programih o novih tehnologijah in njihovi uporabi za odrasle, je vodja izobraževanja odraslih ter učitelj programov UŽU. Vrsto let že izvaja programe RPO, pa tudi neformalne programe digitalne pismenosti in druga izobraževanja s področja računalništva za odrasle. Prav tako je aktivno sodeloval že pri delu razvojne skupine za akcijsko raziskovanje in pripravo opisnikov temeljnih zmožnosti v letu 2016 in 2017. S svojim strokovnim znanjem in neposrednimi izkušnjami iz izobraževanja odraslih v lokalnem okolju je ključno prispeval k življenjskosti vsebine javnoveljavnega programa RPO, kot tudi k ustrezni modularni zasnovanosti kataloga znanja in izpitnega kataloga.

Mag. Estera Možina, Andragoški center Slovenije

Od leta 1991 opravlja razvojno in raziskovalno na področju pismenosti odraslih. Na novo ustanovljenem javnem zavodu, ACS, se je začela s tem področjem ukvarjati med prvimi v Sloveniji. Med njene ključne razvojne dosežke sodi prvi javnoveljavni program za razvoj pismenosti odraslih, ki je nastal v 90-ih letih, ter vrsta drugih programov za ranljive skupine odraslih, ki jih je snovala v razvojnih timih. Bila je koordinatorica prve raziskave pismenosti odraslih v Sloveniji leta 1998–2000 in raziskave PIAAC leta 2013–2016, obe sta potekali pod okriljem OECD. V letih 2007–2013 je prevzela vodenje usposabljanja učiteljev v javnoveljavnih programih pismenosti na ACS ter spremljala izvajanje programov v praksi. Sodelovala je tudi pri evalvaciji in prenovi programov pismenosti odraslih v letih 2009–2011, vodila je projekt razvoj kompetenc odraslih 2016–2022 ter sodelovala v več mednarodnih razvojnih projektih. Sodelovala je pri nastajanju in uresničevanju Nacionalne strategije za razvoj bralne pismenosti.

doc. dr. Petra Javrh, Andragoški center Slovenije

Petra Javrh je znanstvena sodelavka na Andragoškem centru Slovenije. Vodila je slovensko raziskavo Ocenjevanje spretnosti odraslih – PIAAC in kot aktivna strokovnjakinja in predavateljica sodelovala v Nacionalni koordinaciji za raziskavo PIAAC ter pri strategiji spretnosti v Sloveniji. Ima več kot 20 let izkušenj na področju raziskovanja v izobraževanju odraslih, zadnja leta se ukvarja z raziskovanjem pismenosti odraslih, vseživljenjskega učenja odraslih in razvojem novih pristopov v pismenosti. Je avtorica in urednica več znanstvenih in strokovnih del, didaktičnih pripomočkov za izobraževalce odraslih in odrasle ter snovateljica izobraževalnih filmov. Sodelovala je v različnih nacionalnih in mednarodnih projektih, znanstveno-raziskovalno pa sodeluje vrsto let z različnimi ustanovami in strokovnjaki tako doma kot v tujini.

dr. Tina Kompare Jampani, Andragoški center Slovenije

Tina Kompare Jampani je strokovna, razvojna in raziskovalna sodelavka na Andragoškem centru Slovenije. Strokovno in razvojno delo je opravljala na projektu ESS Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc odraslih 2016–2022, od oktobra 2022 pa na projektu Finančna pismenost za odrasle. Sodeluje pri pripravi znanstvenih in strokovnih publikacij, pri tem področje izobraževanja odraslih povezuje in bogati tudi z raziskovalnimi pristopi ter pogledi s področja arheologije.

Priloga 2: Viri in literatura za izvedbo programa

Delo	Opis
Javrh, P. (ur.). (2018). <i>Spretnosti odraslih</i> . [Elektronski vir]. 2., recenzirana in dopolnjena izdaja. Ljubljana: Andragoški center Slovenije.	Delo <i>Spretnosti odraslih</i> je pomembno tako za nadaljnji razmislek o rezultatih nacionalne raziskave <i>Spretnosti odraslih – PIAAC</i> kot tudi za njihovo uporabo na makro in mikro ravni. Delo sestavlja 14 prispevkov avtorjev in avtoric, ki osvetljujejo raznotere vidike in izbrane izseke podatkov raziskave <i>Spretnosti odraslih – PIAAC</i> ter slednje interpretirajo z namenom, da bi našli pojasnila, zakaj je Slovenija dosegla podpovprečne rezultate. Monografija pokaže tudi, da so rezultati v izobraževalni politiki uporabni le, kadar so sad sodelovanja znanosti in stroke, saj le sodelovanje politike, znanosti in raziskovanja lahko uspešno »preseje« in razlaga rezultate ter oblikuje konstruktivna priporočila, ki bodo pomembna za nacionalni kontekst izobraževanja odraslih.
Brezovar, D., Magajne, A., Šarc, S., Javrh, P., Kuran, M., Lenič, S. in Možina, E. (2016). <i>Matematična kompetenca in osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji. Opisniki temeljne zmožnosti</i> . Ljubljana: Andragoški Center Slovenije.	Knjižica podrobno opisuje kompleksno temeljno zmožnost iz dveh delov. Matematična kompetenca in osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji predstavlja sposobnost obvladovanja in uporabe matematičnega načina razmišljanja za reševanje mnogih težav v vsakdanjem življenju. Zajema sposobnost in pripravljenost za uporabo matematičnih načinov razmišljanja (logično in prostorsko razmišljanje) in načinov predstavljanja (formule, modeli, konstrukcije, grafi in razpredelnice).
Veldin Bednjanič, O., Chvatal, M., Fišer, L., Olenik, D., Šubic, J., Javrh, P., Kuran, M., Lenič, S., in Možina, E. (2016). <i>Sporazumevanje v maternem jeziku. Opisniki temeljne zmožnosti</i> . Ljubljana: Andragoški Center Slovenije.	Knjižica predstavlja temeljno zmožnost sporazumevanje v maternem jeziku, ki pomeni sposobnost izražanja in razumevanja pojmov, misli, čustev, dejstev in mnenj v pisni in govorni obliki (poslušanje, govorjenje, branje in pisanje) ter jezikovno medsebojno delovanje na ustrezen in ustvarjalen način v vseh družbenih in kulturnih okoliščinah, kot so izobraževanje in usposabljanje, delo, dom ter prosti čas.
Kušar, D., Princes, T., Javrh, P., Kuran, M., Lenič, S. in Možina, E. (2013). <i>Učenje učenja. Opisniki temeljne zmožnosti</i> . [Elektronski vir]. Ljubljana: Andragoški Center Slovenije	Knjižica podaja podrobne informacije o temeljni zmožnosti učenje učenja, ki predstavlja sposobnost učiti se in vztrajati pri učenju, organizirati lastno učenje, vključno z učinkovitim upravljanjem časa in informacij, individualno in v skupinah. Ta knjižica predstavlja pomoč bralcu pri zavedanju lastnega učnega procesa in potreb, prepoznavanju priložnosti, ki so na voljo, in sposobnosti premagovanja ovir za uspešno učenje.
Javrh, P., Možina, E., Bider, K., Kragelj, K., Volčjak, D., Sepaher, G., Gjerek, L., Matavž, H., Rejec, P., Babič Ivaniš, N. in Brecelj, V. (2018). <i>Digitalna pismenost. Opisniki temeljne zmožnosti</i> . [Elektronski vir]. Ljubljana: Andragoški center Slovenije.	Knjižica predstavlja podroben opis temeljne zmožnosti digitalna pismenost, ki pomeni zmožnost posameznika, da uporablja in deluje v digitalnem svetu. Digitalna pismenost je zmožnost varne in kritične uporabe tehnologij informacijske družbe na različnih področjih: pri delu, v prostem času in za sporazumevanje z drugimi. Ključni sestavni del te zmožnosti je digitalna kompetenca. Ta zmožnost zajema kritično in varno uporabo digitalne tehnologije pri delu, za osebne potrebe v prostem času ter pri sporazumevanju. Pri tem je temeljno računalniško znanje, kot je uporaba računalnika za iskanje, ocenjevanje, shranjevanje, proizvodnjo, predstavitev in izmenjavo informacij ter za sporazumevanje in sodelovanje v skupnih omrežjih na internetu, zgolj podlaga, ki omogoča spoznavanje drugih, hitro razvijajočih se digitalnih orodij.
Serija izobraževalnih filmov Na poti do življenjske uspešnosti: https://pismenost.acs.si/ Izobraževalni film Temeljna zmožnost SPORAZUMEVANJE V MATERNEM JEZIKU [Video]. Youtube. Izobraževalni film Temeljna zmožnost UČENJE UČENJA [Video]. Youtube. Izobraževalni film Temeljna zmožnost MATEMATIČNE KOMPETENCE IN KOMPETENCE V ZNANOSTI IN	Zbirko opisnikov temeljnih zmožnosti dopolnjujejo izobraževalni filmi in zvočno gradivo o temeljnih zmožnostih. Zbrani so v seriji <i>Na poti do življenjske uspešnosti</i> , kjer v vsakem filmu izbran posameznik predstavi posamezno temeljno zmožnost skozi svojo zgodbo, ko je v nekem trenutku življenja imel težave zaradi premalo razvite določene temeljne zmožnosti, in pot, kako jo je razvijal. Didaktično so filmi zasnovani tako, da jih učeči se in učitelji lahko preprosto uporabljajo. Gre za preizkušena praktična orodja, ki se jih lahko uporabi za začetno animiranje in procesno motiviranje udeležencev izobraževanja iz različnih ranljivih skupin in za različne namene ter v različnih fazah izobraževalnega procesa: za samostojno individualno učenje ali kot orodje za skupinsko delo in učenje, kot vajo za ogrevanje in dvig motiviranosti ali kot povzetek za ponavljanje. Filmii so zlasti primerni za tiste odrasle, ki se soočajo z večjimi težavami pri

<p>TEHNOLOGIJI [Video]. Youtube.</p> <p>Izobraževalni film <i>Temeljna zmožnost</i> DIGITALNA PISMENOST [Video]. Youtube.</p>	<p>tekstovnih besedilih in zato informacije lažje sprejemajo v večpredstavni obliki. Glavna posebnost izobraževalnih filmov <i>Na poti do življenjske uspešnosti</i> je, da so osebne zgodbe predstavljene tako, da postopno odkrijejo univerzalne in prenosljive zakonitosti, ki jih gledalci z lahkoto prepoznajo, saj so podane na zelo ilustrativen in preprost način kot osebna modrost.</p>
<p>Bregar, L., Zagmajster, M. Radovan, M. (2020). <i>E-izobraževanje za digitalno družbo</i>. Ljubljana: Andragoški center Slovenije.</p>	<p>Monografija predstavlja vsebinsko zaokrožen in aktualiziran pogled na e-izobraževanje z vidika perspektive e-izobraževanja na poti v digitalno družbo. Tehnološki razvoj v zadnjem desetletju je tudi izobraževanju odprl nove priložnosti za inovativne pristope v učenju in poučevanju, ki omogočajo razvoj znanja in zmožnosti skladno z zahtevami 21. stoletja in to ne samo v e-izobraževanju, pač pa tudi v tradicionalnem izobraževanju. Obravnava teh pristopov in metod zajema približno 40 % monografije. Temeljne vsebine e-izobraževanja iz priročnika iz leta 2010 smo posodobili glede na nova strokovna spoznanja in nove tehnološke možnosti. Monografija je sestavljena iz sedmih vsebinsko zaokroženih delov. V njej so predstavljeni teoretični in razvojni vidiki e-izobraževanja, značilnosti strateškega, poslovno-organizacijskega in pedagoškega vidika načrtovanja programov e-izobraževanja, razvoj programov e-izobraževanja, pedagoška podpora in menedžment pri izvedbi e-izobraževanja ter novi pristopi in metode, kot so odprto izobraževanje z odprtimi izobraževalnimi viri (OER) in množičnimi odprtimi online programi (MOOC), umetno inteligenco, učnimi analitikami, inteligentnimi tutorskimi sistemi, mobilnim učenjem, mikroučenjem, igrifikacijo, simulacijami, navidezno in nadgrajeno resničnostjo ter z digitalnim pripovedovanjem. Monografijo so napisali isti avtorji kot priročnik <i>Osnove e-izobraževanja</i> iz leta 2010 (dr. Lea Bregar, dr. Marko Radovan in mag. Margerita Zagmajster).</p>
<p>Kratki filmčki za <u>učenje o uporabi računalnika in pametnega telefona</u></p>	<p>Filmčki za učenje uporabe računalnika zajemajo naslednje vsebinske teme: poznavanje delovanja računalnika, izdelava in oblikovanje besedil, uporaba interneta in elektronske pošte, računalnik kot digitalno orodje, glasba in film na računalniku, druga multimedijska orodja. Večina filmčkov je vsebinsko skladna s predlogom programa <i>Računalniška pismenost za odrasle</i> iz leta 2014. Na voljo je 117 kratkih filmčkov, 70 za učenje uporabe računalnika, 47 pa za pametni telefon.</p>
<p>Primeri inštrumentov za ocenjevanje digitalnih spretnosti in kompetenc.</p>	<p>Samooceniški inštrument v knjižici <i>Digitalna pismenost za odrasle</i> je pripomoček za delo z odraslim udeležencem. Vsebuje seznam opisnikov, ki je pripravljen z namenom, da bi pomagal tudi udeležencu, ki se uči samostojno, zato je pripravljen uporabniku prijazen. Oblikovan je tako, da ga je mogoče zlahka natisniti ali razmnoževati prek mobilne aplikacije.</p> <p><u>Europass Digitalne kompetence – samooceniševalna lestvica:</u> Europass je sklop spletnih orodij in informacij, ki so na voljo za upravljanje vseh faz učenja in poklicne poti. Z orodji in informacijami lahko na jasn in usklajen način sporočamo svoja znanja in spretnosti, kvalifikacije in izkušnje po vsej Evropi. Europass je razvila Evropska komisija.</p> <p><u>E-Vprašalnik za vrednotenje digitalne kompetence:</u> Elektronski vprašalnik za vrednotenje digitalne kompetence vsebuje trditve, ki se nanašajo na določena vedenja in opravila v zvezi z rabo informacijsko komunikacijske tehnologije na petih področjih: obdelava informacij, komunikacija, ustvarjanje vsebin, varnost in reševanje problemov. Vprašalnik je po zahtevnosti razdeljen na tri ravni: osnovni uporabnik, samostojni uporabnik in usposobljeni uporabnik. Vprašalnik je po predlogi Europass priloge <i>Digitalne kompetence – Samooceniševalna lestvica</i> v elektronski obliki pripravil Andragoški center Slovenije v aprilu 2020. Uporablja se v postopkih vrednotenja digitalne kompetence v središčih za informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih v 35 javnih organizacijah za izobraževanje odraslih po celotni Sloveniji.</p> <p><u>Spletni vprašalnik za ocenjevanje spretnosti</u> - SVOS Novo spletno orodje SVOS je bilo v sodelovanju z OECD prevedeno in</p>

	<p>prilagojeno, pilotno preskušeno ter pripravljeno za uporabo v slovenskem prostoru. Je diagnostični inštrument, ki ponuja zanesljive rezultate, saj je bil razvit na podlagi metodologije PIAAC. Prav zaradi tega je inštrument za individualno testiranje standardiziran, rezultati posameznika pa so primerljivi z nacionalnimi in mednarodnimi rezultati. Predvsem pa orodje omogoča takojšen izpis rezultatov posameznika o obvladovanju besedilnih in matematičnih spretnosti ter spretnosti reševanja problemov v tehnološko bogatem okolju (tj. digitalnih kompetenc). Izvajajo ga pooblaščenec <u>Lokalne točke SVOS</u> po celotni Sloveniji v obdobju 2020-2024.</p>
--	--